

Möte Äldrerådet i Lemland

Tid Måndagen den 5 september 2022 kl. 12.30 – 14.40

Plats Kommunkansliet, Lemland

Närvarande: Gun Holmström, ordförande
Lennart Elffors, ledamot
Leo Löthman, vice ordförande
Anna-Lisa Sandell, ledamot
Sven Sundström, ledamot, frånvarande under § 55-56, 59
Marléne Lundberg, sekreterare

55. Mötets öppnande

Ordförande öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

56. Föregående protokoll

Protokollet från den 8 augusti genomgicks.

57. Äldreomsorgschefen för Lemland och Lumparland är inbjuden

57.1 Principer för att få plats på ESB Sveagården

Det har kommit en avvikelserapport från anhöriga till äldreomsorgsledare CD och ÄRs ordförande. De anhöriga upplever att det är oklara rutiner och strukturer vid Sveagården samt subjektiva bedömningar. I rapporten beskrivs de anhörigas upplevelse och syftet är att andra inte ska drabbas av liknande händelse.

Äldreomsorgschefen berättar att ärendet har behandlats på äldreomsorgens ledningsgrupp. De anhöriga och äldreomsorgens ledningsgrupp har olika uppfattningar om vad som skett. I äldreomsorgens ledningsgrupp är uppfattningen att det tyvärr blivit otydligt och till viss del kommunikationsbrist på grund av personalbyte vid semestertider.

Intagning på Sveagården sker i första hand till periodplats och regleras av hur stort vårdbehovet är. Idag krävs att man har ett behov av fler än 4 hembesök dagligen för att få en permanent plats på Sveagården samt att man har haft periodplats i minst en månad. Vårdbehovet bedöms på Sveagården under denna månad med periodplats som kan förlängas med en extra månad vid behov.

57.2 Kommunernas avtal med närståendevårdare

ÄR anser att dokumentet "Stöd för närståendevård" är tydlig men innehåller en del svåra ord och formuleringar. Dokumentet stödjer sig på juridiken och kan inte omformuleras men kan kompletteras med ett dokument som är lättare att förstå.

57.3 Lumparlands budget 2023

Äldreomsorgschefen har tillsammans med personalen på Kapellhagen och kansliet diskuterat fram ett förslag. Utifrån det kommer man att lägga fram ett förslag om utökning av personalen pga. ökad vårdtyngd samt problem att få tag på vikarier/inhoppare. Förslaget innebär att man anställer ett köksbiträde om 80% för att frigöra de två personer som idag arbetar kombinerat köksbiträde/närvårdare. Utöver det behöver man budgetera för en plats på Oasen samt en plats på Sveagården för mera vårdkrävande personer.

57.4 Lemlands budget 2023

ÄR var inbjudna till äldreomsorgsnämndens möte den 30 augusti, vilket ÄR är tacksamma för. I budgeten för 2023 kommer det inte att finnas förslag på seniorboende utan man föreslår i stället extra färdtjänstbiljetter för att kompensera de äldre i Lemland för att t. ex kunna delta i olika aktiviteter.

Livsmedelskostnaderna stiger på grund av ökad inflation varvid man föreslår en ökning på 10% i budgeten mot att man drar ner på en plats på Oasen.

57.5 Övrigt

ÄR poängterar att det är mycket positivt att samarbetet Sveagården – Kapellhagen utvecklats. Utöver det önskar ÄR att man funderar vidare på ett pensionärsboende för äldre i Lemlands kommun.

58. Till kännedom: utlåtande över utkast till lagförslag gällande landskapslag om klientavgifter inom socialvården

På grund av den korta svarstiden träffades ordförande och sekreteraren för att gå igenom förslaget punkt för punkt och skrev tillsammans ett förslag som mailades ut till samtliga medlemmar i ÄR för godkännande. Förslaget bifogas protokollet.

59. Besök i Hammarlands och Eckerös äldreboenden

Ordförande avvaktar till oktober med att boka in ett möte så att alla medlemmar i ÄR har möjlighet att delta.

60. Mariehamns pensionärsförenings förslag till budkavle till Finlands regering, Ålands landskapsregering samt de åländska kommunerna/Mariehamns stad/Kommunernas socialtjänst.
ÄR har genomläst förslaget och omfattar förslaget i sin helhet. Förslaget bifogas protokollet.

61. Seminarium för de åländska äldreråden som arrangeras av Ålands kommunförbund tillsammans med Finlandssvenska pensionärsförbundet.

Preliminärt är seminariet bokat till 25 oktober, närmare tid och plats meddelas senare.

62. Nästa möte

Nästa möte måndag 10 oktober kl 12.30 på Sveagården i Lemland.

63. Mötet avslutades

Mötet avslutades kl. 14.40

Vid protokollet:

Marléne Lundberg

Administratör på äldreomsorgskansliet

Justeras:

Gun Holmström

Ordförande

Ärende: Utlåtande över utkast till lagförslag gällande landskapslag om klientavgifter inom socialvården ÅLR 2022/6332

Utlåtande om lagförslag på begäran av Åland landskapsregerings socialvård- och miljöavdelning

Ålands landskapsregering har med mycket kort tidsfrist begärt ett utlåtande gällande ett lagförslag om klientavgifter inom socialvården som föreslås träda i kraft 1.1.2023.

Denna lag reglerar grunderna för de avgifter som kommuner och kommunförbund kan ta ut i klientavgifter för klienternas trygghet.

För kommunala socialvårdstjänster kan en avgift uppbäras hos den som använder servicen. Dock får avgiften inte vara högre än kostnaderna för serviceproduktionen.

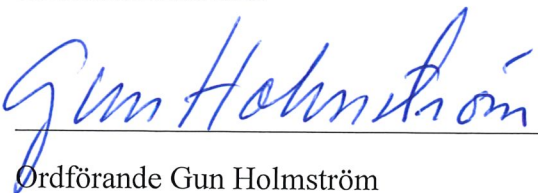
Det är positivt att avgiftstaket har sänkts till 300 € dock är det oklart vad kortvarig institutionsvård innebär. I andra paragrafer skriver man om långvarig vård vilket inte heller är klart definierat vad det innebär. Uttrycken kortvarig och långvarig vård behöver definieras tydligare så att det inte blir en tolkningsfråga.

De klienter som erhåller institutionsvård har ett belopp om 112 €/månad till sitt förfogande vilket vi tycker är för lågt för att ge en extra guldkant för att fortsättningsvis ha en bra livskvalité. Inkomstgränsen för en person som har hemservice (598 €) behöver höjas för att vara rimlig jämfört med övriga inkomstgränser i tabellen samt så bör betalningsprocenten 35% sänkas.

Det är positivt att om den service som en klient erhåller från en kommun eller ett kommunförbund avbryts mer än fem dagar så tas ingen avgift ut för de överskridande dagarna. Om avbrotten pågår en hel månad uppbärs ingen avgift.

Enligt förslaget ska det ske en indexjustering vartannat år enligt förändringarna i konsumentprisindex för Åland som fastställs av Ålands statistik- och utredningsbyrå. Det är positivt att en indexjustering görs men den skulle behöva vara varje år för att följa kostnadsförändringar i real tid.

Lemland 26.8.2022

Ordförande Gun Holmström

BUDKAVLEN

Äldreråden på Åland och Mariehamns Pensionärsförening har gemensamt utarbetat en förteckning på krav i form av en budkavle från pensionärerna till riksdagen, via Svenska Pensionärsförbundet i Finland, Landskapsregeringen på Åland, de åländska kommunerna, Mariehamns stad och till Kommunernas socialtjänst.

Kraven framgår nedan enligt ansvarsområde.

Riksdagen:

- Likvärdig beskattning för pensionärer och löntagare. Idag betalar alla med arbetspension ca 10% mer i skatt än löntagare med samma inkomst. Det är fråga om en diskriminering som bör avskaffas.
- Trygga nivån på den pension som under förvärvsarbetet intjänats. Det brutna indexet som infördes från och med 1996 och är till nackdel för alla med arbetspension bör avskaffas.
- Folk- och garantipensionen bör höjas till en draglig nivå.

Landskapsregeringen:

- Lägre patientavgifter bör införas och ett lägre högkostnadsskydd
- En äldreombudsmannatjänst bör inrättas
- En äldreomsorgstjänst bör inrättas av ÅHS i samarbete med KST
- Genom lagstiftning bör ersättningen för närståendevård höjas
- Fler utbildningsplatser för äldreomsorgspersonal bör inrättas.
- Målsättningen bör vara en aktiverande och rehabiliterande arbetsmiljö
- Landskapet hissunderstöd för installerandet av hissar i våningshus bör höjas
- Allmänna pensionärsrabatter bör införas
- Ett digitalt utanförskap för äldre med bl.a. en ökad satsning på IT-kunskap i Medis regi bör eftersträvas. IT-verktygen bör bli enklare och anpassade till de äldres behov. Ett helhetsgrepp på digital service för äldre behöver tas på Åland
- ÅHS bör göra en tydlig skyltning vid busshållplatserna, sjukhusets huvudentré och de övriga entréerna
- Tandvården borde göras tillgänglig för alla pensionärer till en anständig kostnad.
- Tandläkarvagnen bör vid besök i skärgården ha regelbundna ankomsttider så att skärgårdsborna vet när den är på orten.
- Klientavgiftslagen bör eftersträva enhetliga kommunala avgifter
- Svarsmeddelandet vid tidsbokningen på ÅHS borde tydliggöras så att telefonsvararen istället för att säga "vi ringer upp dej klockan fem i halv tre" säger "fjorton tjugofem"

Kommunen/Staden/Kommunernas socialtjänst

QH